

**INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY
NA OBSZARZE DZIAŁANIA
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W LESZNIE
w 2013 r.**

W końcu 2013 roku bezrobocie na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie kształtowało się na poziomie 4.576 osób, w tym z terenu miasta Leszna zarejestrowanych było 2.781 osób, a z terenu powiatu leszczyńskiego 1.795 osób. Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych było 2.596 kobiet i 1.980 mężczyzn. W porównaniu do sytuacji z dnia 1 stycznia liczba bezrobotnych spadła o 102 osoby czyli o 2,2% (w Lesznie liczba bezrobotnych wzrosła o 24 osoby, a w powiecie leszczyńskim spadła o 126 osób). Najwyższą liczbę bezrobotnych zanotowano w lutym (5.436 os.), a najniższą w październiku (4.424 os.). Analizując liczbę zarejestrowanych bezrobotnych można zauważyć, że w 2013 r. bezrobocie sukcesywnie spadało, mianowicie od marca do października ich liczba spadła aż o 1.012 osób czyli o 18,6%.

Ponadto w końcu roku w ewidencji tut. urzędu pracy pozostawały 154 osoby „poszukujące pracy”.

W końcu grudnia wskaźnik stopy bezrobocia na terenie działania Urzędu Pracy w Lesznie osiągnął 8,6% i był niższy od stopy bezrobocia w województwie wielkopolskim (9,6%) oraz w Polsce (13,4%). W tym samym czasie poprzedniego roku wskaźnik bezrobocia wyniósł 8,8%, zatem nastąpił spadek o 0,2 p.p.

W 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zarejestrowało się 7.705 osób bezrobotnych, w tym 3.827 kobiet i 3.878 mężczyzn. W styczniu br. zarejestrowała się najwyższa nienotowana dotychczas liczba osób, tj. 1.015. Analizując liczbę rejestracji osób bezrobotnych na przestrzeni kilkunastu lat można zauważyć cykliczność zjawiska. Mianowicie na przełomie roku zawsze rośnie bezrobocie po czym spada w ciągu roku. Taka sytuacja spowodowana jest tym, że pod koniec roku kończą się prace sezonowe, wygasają umowy o pracę, a w obecnej sytuacji gospodarczej pracodawcy niechętnie przedłużają okres zatrudnienia.

W porównaniu do poprzedniego roku można zauważyć, że napływ do populacji osób bezrobotnych jest większy o 68 osób (o 0,9%). Wśród osób rejestrujących się zdecydowaną większość, bo aż 88,3% stanowią osoby, które już wcześniej pracowały (6.805 os.). 60,0% (tj. 4.603 osoby) ogółu rejestrujących się stanowią bezrobotni z terenu miasta Leszna, a 40,0% (3.102 os.) z powiatu leszczyńskiego.

Wśród osób rejestrujących się w urzędzie pracy 5.924 osoby (76,9%) powróciły do ewidencji bezrobotnych po raz kolejny, a dla 1.781 (23,1%) była to pierwsza rejestracja. Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy najczęściej rejestrują się osoby bez wykształcenia średniego tj. 3.821 os., osoby do 25 roku życia – 2.364, długotrwale bezrobotni – 2.202 os. oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych – 1.960 os. Należy podkreślić, iż osoby bezrobotne bardzo często należą jednocześnie do kilku grup osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, co powoduje, że cechują ich skumulowane problemy, które w znacznym stopniu utrudniają podjęcie zatrudnienia.

Wśród osób rejestrujących się w 2013 r. 202 osoby powróciły po okresie zatrudnienia za granicami Polski. Najczęściej osoby te pracowały w krajach takich jak: Niemcy, Holandia czy Wielka Brytania.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 7.807 osób, wobec 7.278 w ubiegłym roku, zatem odpływ z bezrobocia jest większy o 529 osób. W porównaniu do liczby rejestracji wyłączeń było więcej o 102 os. Ponad połowa wyłączeń spowodowana była podjęciem pracy przez bezrobotnych. Mianowicie w ciągu roku pracę

podjęło 4.341 osób (55,6% ogółu wyłączeń), tj. o 546 osób więcej aniżeli w 2012 roku. W 2013 roku poziom wskaźnika płynności rynku pracy, czyli udział bezrobotnych, którzy podjęli pracę, do liczby nowo zarejestrowanych w tym samym okresie wyniósł 56,3%. Niestety oprócz wyłączeń spowodowanych aktywizacją zawodową bezrobotnych, liczną grupę osób wyłączonych stanowili bezrobotni, którzy nie potwierdzili gotowości do podjęcia zatrudnienia, tj. 1.483 os. (blisko 200 osób więcej niż w ubiegłym roku). Ponadto 323 osoby wyłączono ponieważ odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, a 275 dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

Struktura bezrobotnych

Od wielu lat wśród bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy przeważają kobiety. Na pewno ma to związek z tym, że kobiety mają większe trudności ze znalezieniem pracy niż mężczyźni – mówi Piotr Rogowiecki, ekspert rynku pracy w organizacji Pracodawcy RP. Pracodawcy wolą bowiem zatrudniać mężczyzn, ponieważ uważają, że są bardziej dyspozycyjni. Przedsiębiorcy obawiają się obciążeń związanych z macierzyństwem, a przy obecnej sytuacji gospodarczej nie mogą sobie na to pozwolić. Ponadto przerwy w zatrudnieniu na rzecz urlopów macierzyńskich i wychowawczych, utrwalają stopniowy spadek kobiecych kompetencji zawodowych. Przedłużający się stan nieaktywności zawodowej może ugruntowywać wśród kobiet postawy bierności, a w konsekwencji może doprowadzić do wykluczenia społecznego. Ponadto stereotypowe postrzeganie kobiety jako pracownika powoduje, że w ogóle nie są zatrudniane w niektórych zawodach, nie mają szansy na awans czy też wyższe wynagrodzenie i z góry są traktowane jako mniej dyspozycyjne. Powyższe czynniki sprawiają, że reintegracja i reaktywacja zawodowa kobiet jest procesem trudnym i wymagającym wsparcia ze strony różnych struktur społecznych i instytucji.

W końcu 2013 roku liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 2.596, co stanowiło 56,7% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do 2012 r. udział ten zmniejszył się o 0,4 p.p., a ich liczba zmniejszyła się o 73 os. Ponad połowę bezrobotnych kobiet stanowią osoby młode, mianowicie 51,7% kobiet (tj. 1.342 os.) jest w wieku od 18 do 34 lat. W porównaniu do grudnia ubiegłego roku liczba tej grupy kobiet zmniejszyła się o 129 osób. Rejestracja młodych kobiet często jest wynikiem braku doświadczenia zawodowego, samotnego wychowywania dziecka, czy też niepodjęcia zatrudnienia po urodzeniu dziecka. 27,1% kobiet (704 os.) jest po 45 roku życia. Wśród ogółu osób zarejestrowanych bez wykształcenia średniego połowę stanowią kobiety (1.223 os.). Wśród bezrobotnych, którzy nie posiadają kwalifikacji zawodowych kobiety stanowią 57,2% (657 os.), a wśród bezrobotnych, którzy nie posiadają doświadczenia zawodowego jest ich 58,4% (462 os.). Problem w znalezieniu zatrudnienia wyraźnie widać wśród matek samotnie wychowujących dziecko. Mianowicie w grupie osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia kobiety stanowią zdecydowaną większość, bo aż 86,6% (518 os.). Kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka było 650. Wśród osób, które nie podjęły zatrudnienia po odbyciu kary pozbawienia wolności, kobiety stanowiły 9,8%, tj. 13 osób. W końcu grudnia 2013 roku liczba kobiet pozostających w długotrwałym bezrobociu (pozostających w ewidencji osób bezrobotnych ponad 12 miesięcy) wyniosła 889 osób z czego 420 pozostawało w ewidencji urzędu ponad 2 lata. Udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogólnej ich liczbie wynosi 34,2% wobec 29,2% w tym samym czasie poprzedniego roku. Wśród zarejestrowanych kobiet najliczniejsza jest grupa z wykształceniem zasadniczym zawodowym, tj. 25,4%. Co czwarta kobieta posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe, gimnazjalne i niższe – 21,7%. Wykształceniem wyższym legitymuje się 17,5% kobiet, a najmniej kobiet posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące – 10,4%.

Należy zauważyć, że bezrobotne kobiety są lepiej wykształcone niż bezrobotni mężczyźni. Ponad 52,0% bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie średnie, policealne lub wyższe, natomiast wśród mężczyzn odsetek ten wynosił 37,0%.

Kobiety z terenów wiejskich stanowiły 37,3% ogółu zarejestrowanych kobiet.

W 2013 roku w tut. urzędzie zarejestrowało się 3.827 kobiet. W porównaniu do poprzedniego roku liczba rejestracji spadła o 95 osób, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych zmniejszył się o 1,7 p.p. i obecnie wynosi 49,7%. Spośród kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy najczęściej rejestrowały się kobiety bez wykształcenia średniego (1.477 os.), kobiety mające status długotrwale bezrobotnych (1.282), kobiety do 25 roku życia (1.140) oraz kobiety bez kwalifikacji zawodowych (954). W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 3.900 kobiet, stanowiły one połowę wyłączonych osób. Ok. 58,7% wyłączeń spowodowanych było podjęciem pracy. Mianowicie zatrudnienie znalazło 2.289 kobiet. W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba podjęć pracy wzrosła o 156.

W końcu 2013 roku liczba zarejestrowanych mężczyzn wyniosła 1.971 osób i w porównaniu do liczby kobiet było ich mniej o 616. Wśród mężczyzn największy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 34,3% oraz gimnazjalnym i niższym – 28,7%. Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiadał co piąty mężczyzna. Wyższym wykształceniem legitymowało się 8,8%, a średnim ogólnokształcącym 7,4%. Podobnie jak w przypadku kobiet duża grupa mężczyzn jest w młodym wieku. Mianowicie mężczyźni w wieku od 18 do 34 lat stanowią 45,4% ogółu mężczyzn (898 os.). Panowie po 45 roku życia stanowią 38,2%. Pod względem czasu pozostawania bez pracy mężczyźni długotrwale bezrobotni (pozostający w ewidencji bezrobotnych ponad 12 miesięcy) stanowią 24,3% ogółu mężczyzn, tj. 481 os.

Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy najliczniejsza jest grupa mężczyzn bez wykształcenia średniego, tj. 1.247 os. Mężczyzn powyżej 50 roku życia jest 587, bez kwalifikacji zawodowych jest ich 491, do 25 roku życia 409, a bez doświadczenia zawodowego jest ich 329.

W analizowanym okresie liczba rejestracji bezrobotnych mężczyzn była wyższa niż kobiet o 51 osób. W 2013 roku do ewidencji urzędu pracy wpisano 3.878 mężczyzn, i stanowili oni ponad połowę ogółu rejestrujących się (50,3%). W poprzednim roku do ewidencji osób bezrobotnych wpisano 3.715 mężczyzn, zatem ich napływ do populacji bezrobotnych zwiększył się o 163 os. W tym samym czasie wyłączono 3.907 mężczyzn z czego 2.052 podjęło pracę (tj. 52,5% wyłączonych mężczyzn).

W końcu 2013 r. prawo do zasiłku posiadało 759 osób w tym 396 kobiet i 363 mężczyzn. W porównaniu do grudnia poprzedniego roku ich liczba spadła o 192, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych zmniejszył się o 3,7 p.p. i obecnie wynosi 16,6%. 277 zasiłkobiorców zamieszkuje tereny wiejskie (tj. 36,5%). 46,1% (350 os.) jest bez wykształcenia średniego, 38,7% (294 os.) jest w wieku powyżej 50 roku życia, a 15,3% nie posiada kwalifikacji zawodowych (116 os.).

Od początku roku w urzędzie zarejestrowano 2.117 osób, którym przysługiwało prawo do zasiłku (52,2% z nich stanowiły kobiety). W ubiegłym roku rejestracji zasiłkobiorców było 2.312, zatem ich napływ zmniejszył się o 195 osób. Dla 23,5% zasiłkobiorców była to pierwsza rejestracja, a dla 76,5% kolejna.

W końcu grudnia 2013 roku grupa bezrobotnych z terenów wiejskich liczyła 1.649 osób, w tym 969 kobiet i 680 mężczyzn. W porównaniu do grudnia poprzedniego roku ich liczba spadła o 137 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych spadł o 2,2 p.p. i wynosi 36,0%.

Od początku roku w tut. urzędzie pracy zarejestrowało się 2.846 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w tym 1.440 kobiet i 1.406 mężczyzn); stanowili oni 36,9% ogółu nowo rejestrowanych. W porównaniu do poprzedniego roku napływ do bezrobocia mieszkańców terenów wiejskich zwiększył się o 15 osób. Od początku roku wyłączono z ewidencji bezrobotnych 2.983 osoby, z czego 57,4% z nich wyłączono z powodu podjęcia pracy (tj. 1.713 os.), 16,5% wyłączono z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy (492 os.), 4,6% dobrowolnie zrezygnowało ze statusu osoby bezrobotnej (136 os.), a 3,9% (115 os.) odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

W końcu 2013 r. w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych było 395 osób z orzeczeniem lekarskim o niepełnosprawności, w tym 188 kobiet i 207 mężczyzn. Bezrobotni z orzeczeniem o niepełnosprawności stanowią 8,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Zdecydowaną większość osób niepełnosprawnych, bo aż 63,3% stanowią osoby po 45 roku życia. Co piąty jest w wieku do 34 roku życia. Ze względu na poziom wykształcenia najliczniejszą grupą są osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (32,9%). 29,4% posiada wykształcenie gimnazjalne i niższe. Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiada 23,8%, a wyższym wykształceniem legitymuje się tylko 6,6% niepełnosprawnych bezrobotnych.

Od początku roku do ewidencji urzędu wpisano 590 osób z orzeczeniem lekarskim o niepełnosprawności, tj. o 21 osoby więcej aniżeli w poprzednim roku. Wśród rejestrujących się 48,3% stanowiły kobiety.

W końcu analizowanego okresu liczba bezrobotnych osób do 25 roku życia wyniosła 898 osób (w tym 489 kobiet i 409 mężczyzn). W poprzednim roku liczba bezrobotnej młodzieży wyniosła 1.006 osób, zatem w ciągu roku ich liczba spadła o 108 osób. Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w tut. urzędzie pracy, młodzież stanowi 19,6%. Spośród bezrobotnej młodzieży najwięcej osób posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe tj. 27,7% (249 os.). 24,1% posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe (218 os.) i prawie tyle samo gimnazjalne i niższe (216). Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymuje się 12,7% (114 os.), a wyższym 11,2% (101 os.). Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, to udział młodzieży pozostającej w ewidencji urzędu ponad 12 miesięcy wynosi 17,5% wobec 13,6% w poprzednim roku. Analizując strukturę bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie, można zauważyć, że wśród osób bez doświadczenia zawodowego zdecydowanie przeważają osoby do 25 roku życia – stanowią 52,8% (418 os.), wiąże się to często z rejestracją tych osób zaraz po ukończeniu szkoły.

W 2013 roku zarejestrowało się w PUP w Lesznie 2.364 bezrobotnych do 25 roku życia, w poprzednim roku tych rejestracji było 2.385, a w 2011 r. 2.442. Udział rejestracji osób młodych w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych w PUP wynosi 30,6% wobec 31,2% w 2012, 32,6% w 2011 r. i 37,7% w 2010 r. Dla 40,0% bezrobotnych do 25 roku życia była to pierwsza rejestracja (943 os.), a 60,0% (1.421 os.) młodzieży rejestrowało się po raz kolejny.

Od początku roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono 2.324 osoby. 55,0% wyłączeń spowodowanych było podjęciem pracy (1.278 os.). W porównaniu do grudnia 2012 r. liczba podjąć pracy wzrosła o 206 os. Niestety wyłączenia spowodowane były także innymi przyczynami, m.in. co piąta młoda osoba nie potwierdziła gotowości do podjęcia pracy, a 4,6% odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

Kolejną grupą bezrobotnych, która znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są osoby powyżej 50 roku życia. Pracownicy ze skrajnych grup wiekowych postrzegani są przez pracodawców jako mniej efektywni. Młodzież dlatego, że nie posiada doświadczenia zawodowego, a ludzie starsi dlatego, że mają mniej energii niż kiedyś, co powoduje, że są mniej wydajni. W końcu grudnia 2013 roku grupa bezrobotnych powyżej 50 roku życia liczyła 1.072 osoby (w tym 485 kobiet i 587 mężczyzn). W porównaniu do 2012 r. ich liczba wzrosła o 72. W ogólnej liczbie bezrobotnych osoby „po pięćdziesiątce” stanowią 23,4%. W populacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia prawo do zasiłku posiadały 294 osoby, czyli 27,4% omawianej grupy wiekowej.

Wśród bezrobotnych „po pięćdziesiątce” najliczniejsza jest grupa z wykształceniem zasadniczym zawodowym tj. 35,2% oraz gimnazjalnym i niższym – 28,6%. Co czwarty posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymuje się 7,0% bezrobotnych powyżej 50 roku życia, a wyższym tylko 4,5%. Udział bezrobotnych pozostających w długotrwałym bezrobociu wynosi 37,7% (tj. 404 os.).

W 2013 roku do ewidencji bezrobotnych wpisano 1.291 osób „po pięćdziesiątce”, rejestracje te stanowiły 16,8% ogółu rejestrowanych. Co piąta osoba rejestrowała się pierwszy raz, a 80,4% po raz kolejny powracało do ewidencji bezrobotnych. Wyłączono 1.219 osób, z czego 507 z powodu podjęcia pracy, 195 z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego, a 172 z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy.

Wśród osób zarejestrowanych w tut. urzędzie pracy znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy najliczniejsza jest grupa bez wykształcenia średniego, tj. 2.470 osób, w tym 1.223 kobiety i 1.247 mężczyzn. W ogólnej liczbie bezrobotnych grupa ta stanowi 54,0%. Wśród nich wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 1.338 os., a gimnazjalne i niższe 1.132 os. Najliczniejsza jest grupa osób w wieku 45-54, tj. 563 os. Bezrobotnych bez wykształcenia średniego w wieku 25-34 jest 537, w grupie 35-44 jest ich 513, do 25 roku życia 465 os., a po 55 roku życia 392.

Kolejną grupą bezrobotnych, która posiada duże trudności w znalezieniu zatrudnienia są osoby bez kwalifikacji zawodowych, czyli nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. W końcu 2013 roku w rejestrach urzędu było ich 1.148 os. co oznacza, że co czwarty bezrobotny nie posiada kwalifikacji zawodowych. Kobiet bez kwalifikacji zawodowych było 657, a mężczyzn 491. Z analizy struktury wieku wynika, że 53,0% stanowią bezrobotni w wieku 18-34, a co trzecia osoba jest po 45 roku życia. Biorąc pod uwagę wykształcenie tych osób, to zdecydowaną większość stanowią bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym 68,0% (781 os.). Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymuje się 21,7% bezrobotnych w tej grupie (249).

Na uwagę zasługuje także grupa bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego. Często pracodawcy wymagają nie tylko określone wykształcenie, ale również chcą żeby potencjalni pracownicy posiadali doświadczenie zawodowe na określonym stanowisku pracy. W końcu 2013 r. grupa ta liczyła 791 os. (17,3% ogółu). Kobiet było 462, a mężczyzn 329. Najczęściej były to osoby młode do 25 roku życia – 418 os., tj. ok. 53,0%. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego najczęściej legitymowali się wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (305 os.) oraz policealnym i średnim zawodowym (199 os.).

Istotnym elementem struktury bezrobocia jest okres pozostawania bez pracy, a zwłaszcza liczba osób długotrwale bezrobotnych tzn. pozostających w ewidencji urzędu

ponad 12 miesięcy. W końcu roku liczba osób długotrwale bezrobotnych wyniosła 1.370 osób (tj. o 173 os. więcej niż w 2012 r.) Wśród nich 625 pozostaje bez pracy ponad 2 lata. Najwyższa liczba osób długotrwale bezrobotnych występuje w dwóch grupach wiekowych, mianowicie wśród osób od 25 do 34 lat jest ich 388 i od 45 do 54 lat 304 osoby. Wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym 408 osób pozostaje w rejestrach urzędu ponad 12 miesięcy, a wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym 378 osób.

Wykształcenie jest czynnikiem bardziej niż wiek różnicującym sytuację bezrobotnego na rynku pracy. Ograniczona w stosunku do podaży siły roboczej liczba miejsc pracy oraz występująca na rynku pracy konkurencja powodują większe trudności w znalezieniu pracy przede wszystkim przez osoby, które pracę utraciły i mają niski poziom wykształcenia, ale i przez osoby dotychczas niepracujące, wchodzące na rynek pracy. Z analizy struktury bezrobotnych pod względem poziomu wykształcenia wynika, że najliczniejszą grupę wśród ogółu zarejestrowanych stanowią bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym (29,2%, tj. 1.338 os.). Co czwarta osoba posiada wykształcenie gimnazjalne lub niższe (1.132). Bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym jest 1.060 os., tj. 23,2%. Dyplomem wyższej uczelni legitymuje się 13,8% (629), a wykształceniem średnim ogólnokształcącym 9,1% (417).

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę stanowią osoby ze stażem pracy od roku do 5 lat, tj. 1.079 osób (23,6%), a najmniej bezrobotnych posiada ponad 30-letni staż – 258 os. (5,6%).

W końcu 2013 r. bezrobotni najczęściej reprezentowali zawód sprzedawca, pracownik ds. ekonomicznych i administracyjnych, kucharz, krawiec/szwacz, ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, pedagog, fryzjer, stolarz, murarz, cukiernik, malarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, technik mechanik, ekonomista, robotnik budowlany. Jednak najliczniejsza grupa osób nie posiadała zawodu.

Najczęściej ostatnim miejscem pracy bezrobotnych według rodzaju działalności było przetwórstwo przemysłowe – w 2013 roku zarejestrowały się 1.333 osoby, budownictwo – 849 rejestracji oraz handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych – 1.259 rejestracji.

Aktywizacja zawodowa bezrobotnych

Obecna sytuacja gospodarcza generuje szereg zmian zachodzących na rynku pracy, coraz silniej zarysowuje się potrzeba świadczenia kompleksowych usług na rynku pracy dla osób poszukujących zatrudnienia oraz pracodawców. Pośrednicy pracy i doradcy zawodowi starają się sprostać oczekiwaniom klientów.

Rolą pośrednictwa pracy jest przede wszystkim udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, informowanie o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, inicjowanie i organizowanie kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami, informowanie bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach oraz pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy. Ponadto pośrednicy pracy współpracują z pracodawcami, pomagają im w pozyskiwaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach, udzielają informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy, a także informują ich o sytuacji na rynku pracy.

Doradcy zawodowi oferują osobom bezrobotnym i poszukującym pracy wsparcie w planowaniu drogi zawodowej oraz definiowaniu problemów, stanowiących przeszkodę

w podjęciu zatrudnienia. Udzielają informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach kształcenia, udzielają porad związanych z wyborem zawodu, zmianą kwalifikacji, podjęciem zatrudnienia oraz organizują indywidualne i grupowe porady zawodowe.

W ciągu 2013 roku PUP pozyskał 2.349 ofert pracy - o 99 ofert więcej w stosunku do poprzedniego roku. Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników w zawodach takich jak: sprzedawca, pracownik ds. ekonomii i administracji, krawiec/szwacz, murarz, kierowca samochodu ciężarowego, malarz, magazynier, doradca klienta, kucharz. Najwięcej ofert dotyczyło pracowników przy pracach prostych.

Od początku roku doradcy zawodowi udzielili 5.034 porady indywidualne, zorganizowali 52 spotkania w formie informacji grupowej dla młodzieży do 25 roku życia pn. „Samodzielność w poszukiwaniu pracy”, w których uczestniczyło 565 osób. W 31 spotkaniach dla osób bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy pn. „Prawa i obowiązki osób bezrobotnych oraz usługi urzędu pracy” wzięło udział 278 os. W poradach grupowych uczestniczyło 50 bezrobotnych. Indywidualny Plan Działania (IPD) przygotowano dla 2.053 osób. IPD jest to pomoc świadczona osobom bezrobotnym w ramach procesu doradczego. Jego celem jest określenie przez klientów swoich mocnych i słabych stron, ograniczeń i możliwości, nabycie umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia, nabycie nowych kompetencji, a także podejmowanie działań przedsiębiorczych związanych z utworzeniem własnej firmy.

Działalność liderów klubu pracy polega na organizowaniu cyklu zajęć, mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez naukę nowoczesnych technik i metod poszukiwania pracy. W 2013 r. w ramach zajęć aktywizacyjnych liderzy klubu pracy zaktywizowali 475 osób. Bezrobotni i poszukujący pracy wzięli udział w zajęciach m.in. takich jak:

- „Niekonwencjonalne metody poszukiwania pracy” – 66,
- „W cztery oczy z pracodawcą - trudne pytania na rozmowie kwalifikacyjnej” – 44,
- „Autoprezentacja w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej” – 42,
- „Sztuka skutecznego poszukiwania pracy” – 42,
- „Nie daj się bezrobociu” – 40,
- „Mama aktywna zawodowo” – 31,
- „Trening umiejętności niezbędnych w poszukiwaniu pracy” – 26.

30 osób wzięło udział w Warsztatach Aktywnego Poszukiwania Pracy. Z informacji zawodowej skorzystało 339 osób. Z usług Klubu Pracy korzystały również osoby niezarejestrowane w urzędzie.

W budynku Powiatowego Urzędu Pracy działa również „kawiarenka internetowa”, w której osoby bezrobotne i poszukujące pracy mogą skorzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu, gdzie mają możliwość zapoznania się z usługami urzędu pracy, ofertami pracy, analizami i informacjami o lokalnym rynku pracy, a także mogą wysłać przygotowane dokumenty aplikacyjne do pracodawców. Dziennie korzysta z niej kilkanaście osób.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie świadczy usługi w ramach EUROpean Employment Services – Europejskie Służby Zatrudnienia (EURES), które są siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierające mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii i Szwajcarii. Sieć EURES została powołana przez Komisję Europejską, aby ułatwiać swobodny przepływ pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego poprzez:

- międzynarodowe pośrednictwo pracy,
- informowanie na temat warunków życia i pracy w krajach członkowskich,

- identyfikowanie i przeciwdziałanie przeszkodom w mobilności.

Działalność sieci EURES polega głównie na informowaniu, doradztwie i wspomaganiu poszukujących pracy z Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którzy chcą pracować w innym kraju członkowskim oraz pracodawców, którzy chcą rekrutować pracowników z innych krajów członkowskich. W ostatnim czasie ta usługa cieszy się dużym zainteresowaniem.

Formą pomocy w pozyskaniu zatrudnienia są - oprócz pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego - tzw. aktywne formy, które wymagają zaangażowania środków finansowych Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2013 roku skierowano do aktywnych form 1.184 osoby bezrobotne, z tego do odbycia stażu skierowano 439 osób, do udziału w szkoleniach 414 bezrobotnych, 224 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 53 osoby podjęły pracę w ramach prac interwencyjnych, 17 w ramach robót publicznych, a 37 osób zaktywizowano w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy.

W 2013 roku Urząd otrzymał od Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzję finansową na kwotę **2.948.900,00 zł**. Środki te pozwoliły na realizację programu specjalnego pn. „*Chcę być aktywny*” (w ramach 10% kwoty środków Funduszu Pracy ustalonych według algorytmu przyznanych na finansowanie zadań w powiecie na rok 2013), pokrycie zobowiązań oraz zaktywizowanie **476 osób**, z czego: 45 osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych, 17 osób zostało zatrudnionych w ramach robót publicznych, 123 bezrobotnych zostało skierowanych do udziału w szkoleniach, 242 os. zostały skierowane do odbycia stażu, 26 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 20 zostało zatrudnionych w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy, a 3 otrzymały jednorazowo środki na założenie spółdzielni socjalnej.

W ramach programu specjalnego pn. „*Chcę być aktywny*”, na który przeznaczono **356.970,00 zł** zostało zaktywizowanych **27 bezrobotnych do 30 roku życia**. Program składał się z dwóch modułów, tj. 15 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 12 osób zostało zatrudnionych w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy. Ponadto każdy bezrobotny skorzystał z usług rynku pracy (pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe), a w ramach elementu specyficznego otrzymał wsparcie pomostowe (w przypadku dotacji) lub dodatek motywacyjny (w przypadku wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy).

Kolejny rok Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie realizował projekt systemowy pn. „*Aktywność – kluczem do sukcesu*”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.3 *Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*, na który pozyskał **2.655.300,00 zł** na zaktywizowanie **345 bezrobotnych**. W ramach tego projektu 82 osoby zostały skierowane do odbycia stażu, 110 bezrobotnych skorzystało ze szkoleń, 7 osób otrzymało dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a 146 osób skorzystało z dwóch form aktywizacji, tj. bezrobotni wzięli udział w szkoleniu „*Własna firma*” po czym otrzymali jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W maju Urząd otrzymał dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w kwocie **144.500,00 zł** na finansowanie realizacji programu specjalnego pn. „*Perspektywa zmiany*” na zaktywizowanie **15 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia**. W ramach programu 8 osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych, 5 osób zostało zatrudnionych w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego i 2 bezrobotnych otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Ponadto każdy bezrobotny skorzystał z usług rynku pracy (doradztwo zawodowe i wsparcie psychologa).

13 osób ukończyło szkolenie oraz w ramach elementu specyficznego otrzymało dodatek motywacyjny. Z kolei 2 osobom przyznano – jako element specyficzny - wsparcie pomostowe (na pokrycie składek ZUS).

Ponadto Urząd otrzymał dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w kwocie **493.300,00 zł** na finansowanie realizacji programu pn. „*Bądź aktywny*” na zaktywizowanie **143 osób** bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W ramach tych środków 115 osób zostało skierowanych na staż, 22 osoby wzięły udział w szkoleniach i 6 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W grudniu Urząd otrzymał także dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w kwocie **144.000,00** na realizację programu pn. „*Kreatywny przedsiębiorca*” na zaktywizowanie **12 osób**. W ramach tych środków 6 osób do 30 roku życia oraz 6 osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Urząd otrzymał również dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w kwocie **58.600,00**. W ramach tych środków zaktywizowano **5 osób**. 1 os. zwolniona z zakładu pracy z przyczyn nie dotyczących pracownika i 4 osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy otrzymały jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Łącznie w 2013 r. Urząd dysponował kwotą **6.444.600,00 zł**, co pozwoliło na zaktywizowanie **1.184 osoby**.

W 2013 r. bez zakłóceń odbywała się realizacja wypłat zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków i świadczeń wynikających z uczestniczenia w aktywnych programach oraz należnych od tych wypłat składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. PUP nie ma zobowiązań wobec ZUS z tytułu opłacenia składki zdrowotnej za bezrobotnych bez prawa do zasiłku oraz wobec pracodawców z tytułu zatrudniania bezrobotnych (subsydiowane zatrudnienie).

Cechy charakterystyczne leszczyńskiego rynku pracy w okresie I-XII 2013 r.

– w porównaniu do okresu I-XII 2012 r. –

(dane dotyczą miasta Leszna i powiatu łącznie)

1. Napływ do bezrobocia – większy o 68 osób.
2. Odpływ z bezrobocia – większy o 529 osób.
3. Wzrost ogólnej liczby ofert pracy – o 99.
4. Wzrost liczby podjęć pracy ogółem – o 546.

- według stanu na koniec grudnia 2013 r.

w porównaniu do grudnia 2012 r.

5. Stopa bezrobocia mniejsza o 0,1 p.p.
6. Spadek liczby bezrobotnych – ogółem o 102 osoby.
 - liczba kobiet spadła - o 73 osoby.
7. Spadek liczby bezrobotnych mieszkańców wsi – o 137.
8. Spadek liczby osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych – o 192.
9. Spadek liczby osób młodych – do 25 roku życia – o 108 osób.
10. Wzrost liczby osób powyżej 50 roku życia – o 72 osoby.
11. Wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych – o 173.
12. W 2012 r. liczba bezrobotnych na koniec grudnia w porównaniu do liczby bezrobotnych z dnia 1 stycznia 2012 r. wzrosła o 8,3%, natomiast w 2013 r. spadła o 2,2%.